

OBSERVATORI TERRITORIAL DE CULLERA

NEWSLETTER TRIMESTRAL

CÀTEDRA CIUTAT DE CULLERA

En aquest número

Cullera, moviment associatiu saludable

Territori de segona residència

Infraestructura Verda Urbana

IIDL: Sede UVEG: C/ Serpis, núm. 29, Edificio de Institutos 4º
46022 - València

Correo: catedracullera@uv.es

CÀTEDRA CIUTAT DE CULLERA

Ajuntament de Cullera

UNIVERSITAT
D'VALÈNCIA

IIDL

INSTITUT
D'INICIATIVA I
DESENVOLUPAMENT LOCAL

Cullera, moviment associatiu saludable

Indicador Rellevant:

Participació ciutadana i teixit social

La llei sobre Associacions i Participació Ciutadana en la Gestió Pública reconeix que la participació ciutadana consisteix en: l'envolupament actiu dels ciutadans/es en els processos de presa de decisions públiques que tenen repercussió a les seues vides. En la seua relació, les persones s'uneixen de manera solidària perseguint un bé comú, creant el que es coneix com a teixit social; aquestes relacions creen forts vincles a l'interior de les famílies, entre elles i entre associacions.

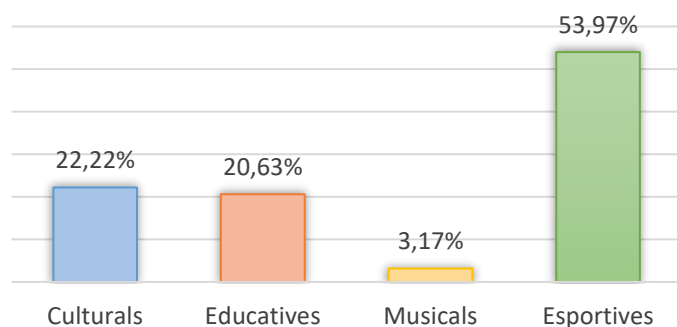

Figura 1. Tipus d'associacions (2020). Font: M.I. Ajuntament de Cullera

L'avanç de la participació ciutadana i el foment del teixit associatiu han generat una transformació en el moviment associatiu actual. El descens d'associacions centrades en la funció instrumental (associacions per a resoldre problemes) ve acompanyat de l'augment d'associacions de tipus expressiu (expressar o satisfer els interessos dels membres). Un exemple és l'augment d'associacions juvenils, culturals, de foment de l'oci i temps lliure, esportives, etc.

Dins d'aquest àmbit, Cullera destaca per un moviment associatiu enfocat en la promoció del benestar i qualitat de vida dels seus habitants. En l'actualitat, al registre d'associacions del M. I. Ajuntament de Cullera hi ha un total de 63 entitats de diferents tipologies (Març, 2020), on més de la meitat són de caràcter esportiu, exactament el 53,97% (Figura 1). Li segueixen les associacions de caràcter cultural i educatiu, amb un 20,63% en educatives i un 22,22% en culturals. Aquesta última tipologia presenta una diversitat d'associacions culturals molt variada i heterogènia: des d'associacions amb valors socials com AFACU (Associació de Famílies d'Alzheimer i altres Demències de Cullera), fins a associacions amb desenvolupament més específic com les de fotografia. Finalment, destaquem les associacions musicals que malgrat ser una minoria en comparació a les altres amb un 3,17%, són emblemàtiques per a la ciutadania i referent de la tradició familiar local.

A diferència de les associacions, les activitats a Cullera (Figura 2) es caracteritzen per la seua orientació a l'oci i temps lliure, amb un 41,07%, seguides de les activitats esportives amb un 30,36%. Les activitats a més, són l'expressió de la participació del teixit associatiu local, contemplades i distribuïdes segons les seues característiques en la pàgina web de Cullera Turisme.

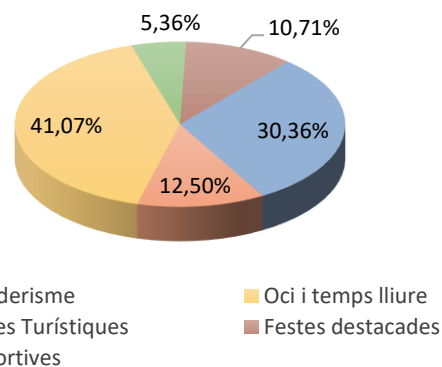

Figura 2. Tipus d'activitats (2020). Font: Cullera Turisme

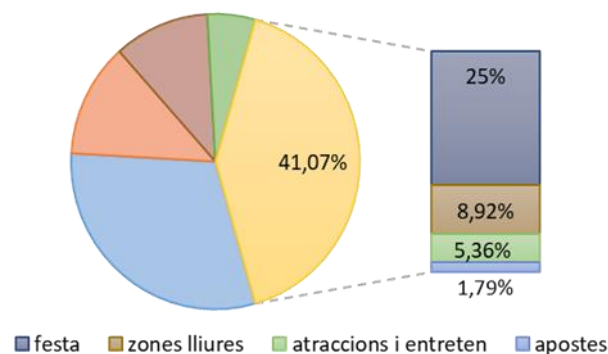

Figura 3. Distribució d'activitats (2020). Font: Cullera Turisme.

En aquesta línia, la Figura 3, revela que el 25% de les activitats estan relacionades amb "oci festiu", la qual cosa equival a més de la meitat (60,87%) de les activitats d'Oci i temps lliure. Aquestes impliquen a: quiosquets, pubs, discoteques o festivals musicals com el Medusa Beach Club o el Medusa Beach Festival.

PRINCIPALS IDEES:

- ✓ La pàgina web de l'Ajuntament de Cullera informa sobre el nombre d'associacions, així com de la seua tipologia.
- ✓ Cullera Turisme proporciona informació i orientació sobre les activitats a realitzar a Cullera.
- ✓ Moviment associatiu de Cullera està orientat cap a l'esport. De 63 associacions, el 53,97% són de caràcter esportiu.
- ✓ D'un total de 56 activitats; les d'oci i temps lliure són les que major percentatge tenen amb un 41,07%, seguida de les esportives amb un 30,36%.
- ✓ Més de la meitat (60,87%) de les activitats d'oci i temps lliure es realitzen en època estival.

Territori de segona residència

Indicador Rellevant: Transaccions de primer i segon habitatge

L'evolució del nombre de transaccions de primer i segon habitatge a Cullera mostra les estadístiques de compravenda d'immobles en el municipi. Aquest indicador s'actualitza trimestralment i està disponible en el Butlletí Estadístic Online del Ministeri de Foment del Govern d'Espanya.

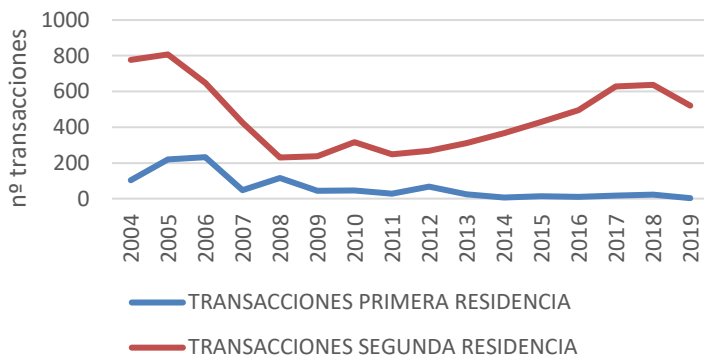

Figura 4. Evolució de les transaccions de primer i segon habitatge (2004 - 2019). Font: Ministeri de Foment.

Les estadístiques de compravenda de primer i segon habitatge (figura 4), confirmen la importància que tenen les segones residències com activitat econòmica i com un indicador que mesura aquest determinat tipus de demanda. El nombre de transaccions de primers habitatges ha caigut fins a registrar-se tan sols 17 operacions l'any 2017. Als anys previs a la crisi immobiliària aquesta xifra va aconseguir les 233 transaccions en un sol any. Just el contrari succeeix amb les segones residències. En els anys previs a la crisi se signaven fins a 800 operacions en un any, xifra que es va desplomar fins a les 200 operacions en anys de recessió. A partir de l'any 2011, comença un creixement progressiu de la compravenda de segones residències, fins a arribar a més de 600 que es van donar en el 2017.

Segons l'últim cens de població i habitatge de l'any 2011 de l'Institut Nacional d'Estadística, el nombre total d'habitatges familiars se situava en 28.986, de les quals 9.165 són habitatges principals i 16.809 habitatges secundaris. En analitzar la figura 5, es pot observar que els habitatges secundaris representen un 58% del total dels habitatges familiars a Cullera, mentre que els habitatges principals suposen només un 31,6%.

Els habitatges secundaris s'utilitzen solament una part de l'any, de manera estacional, periòdica o esporàdica. Per aquest motiu, aquestes dades reflecteixen la importància del turisme residencial a Cullera, atès que la majoria dels turistes solen visitar el municipi de manera recurrent pel fet que disposen d'una segona residència en propietat.

■ Vivienda secundaria ■ Vivienda principal ■ Vivienda vacía

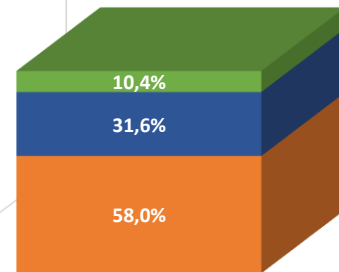

Figura 5. Tipus d'habitatges (2011). Font: Institut Nacional d'Estadística

PRINCIPALS IDEES:

- ✓ Les dades oferides pel Ministeri de Foment ens permet conèixer el nombre de transaccions de primer i segon habitatge per municipis, i analitzar la seua evolució.
- ✓ Les estadístiques de compravenda de primer i segon habitatge mostren la importància que tenen les segones residències a Cullera.
- ✓ El nombre de transaccions de primer habitatge s'ha reduït després de la crisi immobiliària.
- ✓ El nombre de transaccions de segon habitatge ha repuntat després de caure des de 2005.
- ✓ Segons l'últim Cens de població i habitatge de l'INE, els habitatges secundaris són més nombrosos que els habitatges principals.
- ✓ Els habitatges secundaris suposen un 58% del total i els habitatges principals un 31,6%.
- ✓ El nombre d'habitatges secundaris reflecteix la importància del turisme residencial a Cullera.

Infraestructura Verda Urbana

Indicador Rellevant: Zones verdes de caràcter urbà

Una zona verda és un terreny obert pensat per al gaudi i esplai dels ciutadans. Pot ser un bosc urbà cèntric o de perifèria, un parc o un jardí. Quan parlem d'espais verds urbans, ens referim normalment a aquells que es troben dins dels nuclis principals d'una població.

Leyenda

Zonas verdes

- Dotaciones red primaria zonas verdes
- Dotaciones red secundaria zonas verdes
- Recintos Municipales

Figura 6. Xarxa de Zones Verdes de la Ciutat de Cullera segons el Pla General

En relació amb les zones verdes o espais lliures i que són assimilables a parcs, zones de joc i esplai, es pot afirmar que tant en el teixit urbà tradicional de Cullera, com l'existent en tota la façana litoral, la presència d'aquests espais no és absolutament abundant (especialment en el nucli urbà tradicional).

Cullera disposa d'un total d'1.076.856 m² d'espais lliures o oberts en qualsevol de les seues formes (si prenem com a referència la xarxa primària i secundària que recull el seu Pla General d'Ordenació Urbana de 1995). Aquestes xifres deixen una ràtio de 22,21 m²/hab (en relació amb els 22.145 habitants de l'any 2019). Aquest estàndard compliria només a efectes quantitius, amb la legislació territorial i urbanística vigent (LOTUP 5/2014 i 1/2019). No obstant això aquest indicador es presta a error, ja que el parc urbà principal de la ciutat (La Serra de les Raboses), en realitat no és funcional ni accessible. De fet, la carestia de zones verdes, va obligar el mateix Pla General a qualificar 42 ha d'aquesta escarpada serra, com a Xarxa Primària de Zones Verdes (Sistema General d'Espais Lliures -GEL-). Després d'aquesta anàlisi i llevant aquest espai del sistema, el total real ascendeix a 182.483 m², la qual cosa suposa només un 2,75% del sòl urbà i urbanitzable, deixant una ràtio en aquest cas 8,24 m²/hab.

La distribució dels espais verds distingeix grans diferències entre barris. Així, el nucli urbà primigeni es caracteritza per la seua gran compacitat i densificació. Pràcticament només existeix la plaça de la Verge o el parc al costat de la parròquia de la Sang de Crist, amb xicotets recintes enjardinats. En la zona turística i litoral, existeix major nombre d'espais lliures, en aprofitar la tipologia de poma oberta (localitzades en el barri de Sant Antoni i El Racó) buscant les zones de contacte amb el passeig marítim i la mar.

INFRAESTRUCTURA VERDA URBANA DE CULLERA		
	SUPERFÍCIE 2020 m2	(% respecte al SU y SUR)
INFRAESTRUCTURA VERDA URBANA	182.483	2,5
Zones Verdes / habitant (2019)	8,24	

Figura 7. Xarxa de Zones Verdes reals i indicadors

Figura 8. Xarxa de Zones Verdes "reals"

- **PRINCIPALS IDEES:**
- ✓ La Infraestructura Verda Urbana és un dels principals indicadors de qualitat de vida existent a les ciutats.
- ✓ Cullera presenta un sistema general de zones verdes urbanes "dual" quant a superfícies i distribució.
- ✓ El Pla General d'Ordenació Urbana de Cullera (1995), va determinar que la principal zona verda urbana havia de ser l'entorn del Castell i la cimera de la Serra d'Or (o de les Raboses), però aquesta és poc accessible.
- ✓ En el nucli històric, per la seua compacitat, a penes permet el desenvolupament de zones verdes, destacant la plaça de la Verge o el parc existent al costat de la parròquia de la Sang de Crist.
- ✓ Només la zona urbana al costat de la desembocadura del Xúquer, el Parc de Sant Antoni o el Xiquipark, són àrees que compleixen amb les funcions pròpies d'una Infraestructura Verda urbana.
- ✓ La zona litoral aprofita la tipologia de poma oberta per a aconseguir espais verds al costat del passeig marítim.
- ✓ El Pla Director de Turisme Intel·ligent planteja la millora i adequació de la "xarxa urbana verda" com a element de millora del paisatge urbà.

Utilitat, fonts i metodologia

BLOC D'INDICADORS

- SOCIAL, CULTURAL I ASSISTENCIAL
- ECONÒMIC
- AMBIENTAL I TERRITORIAL

TIPUS D'INDICADOR

- Desagregació de dades estadístiques d'escala o àmbit local, preferentment comparables, acudint a fonts oficials directes oferides per l'Ajuntament, o si escau a empreses subministradores de determinats serveis.
- Incorporació d'estadístiques bàsiques (INE, PECV), representades en forma de taules, gràfics de barres, histogrames, incloent-hi el càlcul elemental de taxes o índexs, quan es precise.
- Bateria d'indicadors adaptables a models de Pressió-Estat-Resposta (OCDE), Model-Flux- Qualitat (EPA-EAA), a més d'aquells recollits en l'Estudi de Diagnòstic Tècnic de Funcions Urbanes (projecte CIUMED), Estratègia Urbana de Desenvolupament Urbà Sostenible Integrat (EDUSI) i l'Agenda 2030 de Nacions Unides.
- Aquests indicadors serviran de base o de complement en la seua adaptació a altres plans, estudis i diagnòstics ad hoc; tots ells necessaris per a la correcta planificació o gestió municipal i del seu territori.

PERIODICITAT

- Anual / Trimestral: Necessitat d'actualització periòdica en funció de la publicació de dades i estadístiques oficials.

NOTES IMPORTANTS

- L'equip tècnic (IIDL-UVEG), no es fa responsable de la qualitat d'aquelles dades que no provenguen dels diferents organismes i/o empreses de subministrament i de manera oficial.
- En cas de demostrar-se l'existència de dades manifestament errònies o contradictoris, es procedirà a la seua eliminació i/o correcció en la pròxima sèrie o publicació.
- Existeixen altres dades d'utilitat estadística municipalitzada que han sigut descartats per la seua falta de sistematització. No obstant això, aquest tipus d'informació ha de ser tinguda en compte per a millorar la interpretació completa de la realitat local de la ciutat de Cullera.

CRÈDITS

Direcció

Adrián Ferrandis Martínez

Coordinació Tècnica

Álvaro Torres Puche

Línia de col·laboració ambiental

Fernando Alexis González Soto

José Vte Sánchez Cabrera

Línia de col·laboració social

Josep Vicent Pérez Cosín

Emma Sanchis Martí

Línia de col·laboració econòmica

Adrián Ferrandis Martínez

Álvaro Torres Puche

Jessica Ryan